

19^e en 20^e eeuw

Jan Pieter Veth
(Dordrecht 1864 – Amsterdam 1925)

Jan Veth groeide op in Dordrecht, waar hij zijn eerste lessen ontving van de tekenmeesters Johannes Rutten en later Adrianus Jacobus Terwen. Ook volgde hij avondklassen bij de het Dordtse kunstenaarsgenootschap Pictura. Van 1880 tot 1885 was hij leerling aan de Rijksakademie van Beeldende Kunsten in Amsterdam, onder leiding van August Allebé. Hij leerde in Amsterdam veel beginnende kunstenaars kennen zoals Willem Witsen, Antoon Derkinderen en Jacobus van Looy. Tevens raakte Veth hier bevriend met schrijvers van het tijdschrift De Nieuwe Gids waaronder Frederik van Eeden, Willem Kloos en Albert Verwey. Veth schreef over moderne kunst en publiceerde gedichten in het blad. Na zijn opleiding woonde en werkte hij in 's Gravenmoer en Dongen (1883 en 1885),

Dordrecht (1886), Laren (1886) en Amsterdam (1880-1888 en 1925). In 1888 trouwde hij met Anna Dorothea Dirks en vestigde zich tot 1925 in Bussum. Daarnaast maakte hij buitenlandse reizen. Veth schilderde, tekende, etsde en lithografeerde. In het begin maakte hij vooral landschappen en figuren, gaandeweg richtte hij zich op de portretkunst. Hij zou uitgroeien tot een vooraanstaand portretschilder. Naast zijn activiteiten als kunstenaar, was Veth ook actief in het bestuur van De Nederlandsche Etsclub, die hij in 1885 oprichtte samen met Witsen en Derkinderen. Bovendien was Veth een belangrijk schrijver over kunst en was hij verder van 1918-1924 buitengewoon hoogleraar in kunstgeschiedenis en esthetica aan de Rijksakademie in Amsterdam.

Marie de Roode-Heijermans
(Rotterdam 1859 – Amsterdam 1937)

De geëngageerde kunstenaars Marie Heijermans werd geboren als telg van een sociaal bewogen journalistengezin in Rotterdam. Daar behaalde zij onder leiding van Suze Robertson haar lagere akte Tekenen. Vervolgens volgde ze tekenlessen aan de Academie van Beeldende Kunsten in Den Haag bij Johan Philip Koelman. Haar medeleerlingen waren onder meer Isaac Israëls en George Hendrik Breitner. Heijermans haalde in 1881 de Middelbaar Onderwijs-akte Tekenen. Ze gaf les op de academie in Den Haag en accepteerde vervolgens een baan als lerares aan de H.B.S. in Rotterdam. Haar revolutionaire ideeën over de inbreng van leerlingen in de tekenles stroomde echter niet met de traditionele instelling van de schoolleiding en al gauw nam ze ontslag om zich volledig

aan het kunstenaarschap te gaan wijden. Heijermans trok naar Brussel en ging in de leer bij de Franse schilder Ernest Blanc-Garin. Na tien jaar keerde ze terug naar Nederland. Ze trouwde in 1899 met Jan de Roode, journalist van het Volksdagblad. Via hem kwam ze in aanraking met de Sociaal-Democratische Arbeiderspartij (SDAP), waarbij ze zich aansloot. Heijermans schilderde, tekende en lithografeerde portretten en figuren. Haar onderwerpen zocht ze vaak in het moeilijke bestaan van arbeiders en oude van dagen. Hiervoor trok ze regelmatig erop uit. Ze tekende ondermeer schoenmakers in de Langstraat en wevers in Tilburg, Goirle en Mierlo. Ook tekende ze kantwerksters, mogelijk uit 's Gravenmoer.

